

**UCHWAŁA NR XXXII/275/2021
RADY MIEJSKIEJ ŁASIN**

z dnia 16 grudnia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Łasin
na lata 2022-2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.¹⁾) w związku z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.²⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Łasin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Przewodniczący Rady

Rafał Radacki

¹⁾Dz. U. z 2021 r., poz. 1834

²⁾Dz. U. z 2021 r., poz. 159 i poz. 1006

Załącznik do uchwały Nr XXXII/275/2021
Rady Miejskiej Łasin
z dnia 16 grudnia 2021 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2022-2024**

Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 - 2024, został opracowany w oparciu o art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym w związku z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w Gminie w latach 2019-2021. Głównym założeniem systemowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny jest praca z całą rodziną w oparciu o zasadę wzajemnej współpracy i współdziałania służb publicznych, instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się pomaganiem rodzinie. Ważną zasadą jest jawność działania organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny, jak też poszanowanie godności wszystkich osób. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, których długotrwałe oddziaływanie czyni rodzinę dysfunkcyjną, nie potrafiącą sprostać swoim obowiązkom wobec dzieci, mającą ograniczone zasoby własne i możliwości samodzielnego rozwiązania występujących problemów oraz nie potrafiącą przezwyciężyć pojawiających się w systemie rodzinnym sytuacji kryzysowych. Nierzadko problemy występujące w rodzinie dysfunkcyjnej są bardzo złożone, a ich wielość powoduje trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji rodziny. W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia konieczne jest wówczas podjęcie działań interdyscyplinarnych, tj.:

- 1) diagnoza sytuacji rodziny i jej najbliższego środowiska,
- 2) analiza przyczyn pojawiających się kryzysów oraz monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych ich wystąpieniem,
- 3) rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- 4) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej,
- 5) dążenie do integracji i reintegracji rodziny.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 jest rozwijanie funkcjonującego w Gminie Łasin spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Planowane w programie działania, w zależności od celów, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji danej rodziny, będą miały charakter: profilaktyczny, interwencyjny i reintegracyjny.

Rozdział 1

Diagnoza problemów wpływających na rodzinę

Według stanu na dzień 31.12.2020 roku na terenie Miasta i Gminy Łasin zamieszkiwało 7776 osób. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie w 2018 roku objął pomocą 246 rodzin (758 osób), w 2019 roku - 215 rodzin (653 osoby), w 2020 roku – 200 rodzin (595 osób). Liczbę rodzin objętych pomocą MGOPS przedstawia Tabela 1.

Tabela 1. Liczba rodzin objętych pomocą MGOPS Łasin

	2018	2019	2020
Liczba rodzin objętych pomocą MGOPS ogółem	246	215	200
Liczba osób objętych pomocą MGOPS ogółem	758	653	595

Zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Miasta i Gminy Łasin realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie. Celem działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby i możliwości, wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwienie im życia w warunkach godnych człowieka, zapobieganie powstaniu nowych problemów społecznych przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem, a także wspieranie rodzin wychowujących dzieci poprzez finansowe wsparcie na pokrycie potrzeb związanych z ich wychowaniem. Wybrane formy pomocy, udzielonej przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie w latach 2018-2020, przedstawia poniższa Tabela 2.

Tabela 2. Formy wsparcia rodziny udzielanej w latach 2018-2020

Formy wsparcia rodziny	2018	2019	2020
Liczba asystentów rodziny	2	2	2
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	21	22	18
Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	75	71	72
Liczba rodzin, które zakończyły współpracę z asystentem rodziny	2	3	2
Liczba udzielonych zasiłków celowych na zakup żywności dla dzieci i młodzieży	85	142	136
Liczba osób którym przyznano zasiłek okresowy z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności	177	142	137
Liczb rodzin korzystających z świadczenia wychowawczego 500+	729	1074	872
Liczba rodzin korzystających z świadczeń rodzinnych	701	707	591
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	54	57	38
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	189	154	146
Liczba rodzin korzystających z dodatku energetycznego	94	69	49
Liczba rodzin korzystających z rządowego programu Karta Dużej Rodziny	19	199	21
Liczba przyznanych stypendiów szkolnych	386	352	284
Liczba rodzin z problemem przemocy w rodzinie objętych procedurą Niebieskiej Karty	13	25	19
Liczba posiedzeń grup roboczych w ramach procedury Niebieskiej Karty	25	48	35
Liczba rodzin objętych pomocą z powodu uzależnienia	72	67	61

Jedną z form wsparcia świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie, skierowanych do rodzin przeżywających trudności, jest prowadzenie pracy socjalnej w rodzinie. Praca socjalna świadczona jest bez względu na posiadany dochód. Celem pracy socjalnej jest udzielenie pomocy osobie/rodzinie w celu rozwinięcia lub wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej oraz jej zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, a także poprawa funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie przez pracownika socjalnego diagnozy sytuacji w rodzinie, opracowanie planu pomocy i wsparcia w zależności od indywidualnej sytuacji i posiadanego potencjału osoby/rodziny oraz realizację działań określonych w planie pomocy przy aktywnej współpracy rodziny. Praca socjalna w latach 2018 – 2020 przedstawia poniższa Tabela 3

Tabela 3 Praca socjalna w latach 2018-2020

	2018	2019	2020
Liczba pracowników socjalnych	5	5	5
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej objętych pracą socjalną	246	215	200
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej objętych pracą socjalną	758	653	595
Liczba wniosków do Sądu Rodzinnego dotyczących sytuacji dziecka w rodzinie	5	4	2

W sytuacji braku współpracy ze strony rodziców z asystentem rodziny oraz rażących zaniedbań godzących w dobro dziecka, właściwe instytucje mają obowiązek interweniowania w imię nadrzędnego priorytetu ochrony dobra dziecka, w tym spoczywa na nich obowiązek informowania sądu rodzinnego o trudnej sytuacji dzieci w rodzinie, a w przypadku występowania jakiejś formy krzywdzenia dziecka również obowiązek zawiadomienia prokuratury/policji. Kiedy rodzina nie wywiązuje się należycie wobec dziecka z pełnienia zadań opiekuńczych i wychowawczych, a udzielone jej wsparcie nie skutkuje poprawą sytuacji, wówczas dziecko może zostać umieszczone zarządzeniem sądu rodzinnego w pieczy zastępczej (rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub w instytucjonalnej pieczy zastępczej). Celem zarządzeń wydanych przez sąd na podstawie art. 109 k.r.o. jest ochrona zagrożonego dobra dziecka. Wydanie zarządzeń jest konieczne w przypadku niewłaściwego wykonywania władzy rodzicielskiej. Poniższa Tabela 4 przedstawia dane dotyczące dzieci z terenu Miasta i Gminy Łasin umieszczonych na podstawie zarządzenia sądu rodzinnego w pieczy zastępczej w latach 2018-2020.

Tabela 4. Dzieci z terenu Miasta i Gminy Łasin przebywające w pieczy zastępczej w latach 2018-2020

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	2018	2019	2020
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	1	4	4
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	8	16	17
Ogółem dzieci	9	20	21

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina od 2012 roku współfinansuje koszty związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej. Zestawienie kosztów za lata 2018-2020 przedstawia Tabela 5. Wydatki gminy związane z pobytem dziecka w pieczy zastępczej w latach 2018-2020

Rodzaj pieczy zastępczej	2018	2019	2020
Wysokość środków finansowych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	4079zł	6315,40zł	9236,92zł
Wysokość środków finansowych za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	190453,92zł	220487,54zł	262179,84zł
Ogółem	194532,92zł	226802,94zł	271416,76zł

Program Wsparcia Rodziny na lata 2022-2024 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Na terenie Miasta i Gminy Łasin funkcjonują różnorodne instytucje i organizacje, realizujące zadania na rzecz dziecka i rodziny. Stanowią one swoisty kapitał umożliwiający prowadzenie szerokiego, instytucjonalnego i interdyscyplinarnego wsparcia dla rodzin. Zasoby instytucjonalne Miasta i Gminy Łasin działające na terenie gminy na rzecz dziecka i rodziny przedstawia Tabela 6.

Tabela 6. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodziny w latach 2018-2020

	2018	2019	2020
Liczba pedagogów szkolnych	4	4	4
Liczba uczniów w szkołach podstawowych	711	678	674
Liczba dzieci objętych opieką przedszkolną	251	250	254
Liczba dzieci niepełnosprawnych w oddziałach/klasach	41	47	48
Liczba dzieci objętych programami profilaktycznymi w szkołach	100	226	226
Liczba dzieci korzystających z pomocy świetlic środowiskowych	120	120	-
Liczba dorosłych i dzieci objętych pomocą psychologa	65	59	29
Liczba dzieci korzystających z bezpłatnego wypoczynku letniego organizowanego przez gminę	90	90	-
Liczba kuratorów społecznych sprawujących nadzór sądowy w rodzinach	5	5	5
Liczba rodzin objętych nadzorem kuratorskim	39	37	42

Rozdział 2

Zadania Gminnego Programu Wsparcia Rodziny

§ 1. W ramach Gminnego Programu Wsparcia Rodziny w Mieście i Gminie Łasin na lata 2022 – 2024 realizowane będą następujące zadania:

1. Budowanie zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin doświadczających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
2. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych
3. Wsparcie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Rozdział 3

Realizatorzy Gminnego Programu Wsparcia Rodziny

§ 2. Realizatorami Gminnego Programu Wsparcia Rodziny są:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie
2. Urząd Miasta i Gminy Łasin
3. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łasinie
4. Zespół Interdyscyplinarny
5. Policja
6. Szkoły samorządowe
7. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łasinie
8. Parafie Rzymsko-Katolickie z terenu gminy
9. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Łasinie

10. Środowiskowy Dom Samopomocy w Łasinie z siedzibą w Jankowicach
11. Organizacje pozarządowe
12. Inne podmioty, którym zlecone zostaną zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

Rozdział 4

Sposób Realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny

§ 3. Budowanie zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin doświadczających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

1. Analiza sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem
2. Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinach przeżywających trudności lub zagrożonych kryzysem
3. Objęcie rodzin przeżywających trudności wsparciem asystenta rodziny
4. Interdyscyplinarna współpraca pomiędzy lokalnymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz wsparcia rodzin i dzieci
5. Doskonalenie zawodowe pracowników instytucji i podmiotów zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie.

§ 4. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych

1. Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej
2. Udzielanie pomocy w formie: stypendiów, zasiłków szkolnych, wyprawki szkolnej oraz specjalnych rządowych programów pomocy dzieciom i uczniom
3. Edukacja służąca wzmocnieniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców
4. Realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży
5. Zwiększenie dostępności do specjalistycznego poradnictwa w tym psychiatrycznego, pedagogicznego, psychologicznego, prawnego, rodzinnego świadczonego dzieciom, młodzieży i rodzicom

§ 5 Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej:

1. Praca socjalna z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze
2. Wspieranie rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej
3. Monitorowanie funkcjonowania rodzin, w których zakończył pracę asystent rodziny
4. Prowadzenie placówek organizujących różne formy spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz opieki żłobkowej i przedszkolnej
5. Współpraca podmiotów pracujących na rzecz rodziny (instytucje samorządowe, szkoły, kuratorzy, kościoły, związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe).
6. Zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej
7. Objęcie wsparciem materialnym rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym
8. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych

Rozdział 5

Monitoring i ewaluacja

§ 6. Do oceny stopnia wdrożenia działań zostaną wykorzystane następujące wskaźniki:

1. Liczba wywiadów środowiskowych
2. Liczba rodzin objętych pracą socjalną
3. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej
4. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny
5. Liczba rodzin, które zakończyły współpracę z asystentem rodziny
6. Liczba rodzin z dziećmi korzystających z zasiłków celowych
7. Liczba rodzin z dziećmi korzystających z świadczeń rodzinnych
8. Liczba rodzin z dziećmi korzystających z świadczeń funduszu alimentacyjnego
9. Liczba rodzin z dziećmi objętych świadczeniem wychowawczym 500+
10. Liczba rodzin z dziećmi korzystających z dodatku mieszkaniowego
11. Liczba rodzin z dziećmi korzystających z dodatku energetycznego
12. Liczba udzielonych stypendiów, zasiłków szkolnych
13. Liczba rodzin/dzieci korzystających z wyprawek w ramach rządowego programu

14. Liczba dzieci i młodzieży korzystających z dożywiania szkolnego
15. Liczba dzieci korzystających z dofinansowania do wypoczynku letniego;
16. Liczba programów profilaktycznych w szkołach
17. Liczba dzieci niepełnosprawnych w oddziałach/klasach
18. Liczba pedagogów szkolnych
19. Liczba rodzin objętych nadzorem kuratorskim
20. Liczba dzieci i rodziców objętych pomocą psychologa
21. Liczba zorganizowanych spotkań dla rodziców
22. Liczba porad prawnych
23. Liczba konsultacji psychiatrycznych
24. Liczba podmiotów współpracujących na rzecz rodziny
25. Liczba wniosków do Sądu Rodzinnego dotyczących sytuacji dziecka w rodzinie
26. Liczba posiedzeń grup roboczych
27. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu uzależnienia
28. Liczba uruchomionych procedur Niebieskiej Karty
29. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej
30. Liczba instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych form spędzania czasu wolnego dzieci, młodzieży i rodziców oraz opieki żłobkowej i przedszkolnej
31. Liczba rodzin korzystających z rządowego programu Karta Dużej Rodziny
32. Liczba rodzin i dzieci uczestniczących w zajęciach profilaktycznych i psychoedukacyjnych
33. Liczba mieszkań w zasobach mieszkaniowych gminy
34. Liczba asystentów rodziny i pracowników socjalnych objętych szkoleniami
35. Liczba osób pracujących z rodzinami objętymi superwizją.

Rozdział 6

Finansowanie Programu

§ 7. Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.